

jei végén szinte elmaradhatatlan rögtönzéseivel ragadta meg. Maradandó értéket keresvén csalhatatlan biztonsággal tájékozódott a kortárs zenében, így Olivier Messiaen orgonaművészetének első hazai apostolát tisztelhetjük benne.

Még reálgimnáziumi tanulóként, 1931-ben kezdte meg zenei szolgálatát a pesti ferences templomban, melyet karnagyként 1948-ig, orgonistaként élete végéig ellátott. Emellett hosszú évekig más templomokban is orgonált, 1936-40-ig a Terézvárosi plébániatemplomban, 1940–58-ig az Egyetemi templomban, 1947-50-ig pedig a Dohány utcai zsinagógában.

Improvizáló- és regisztráló-művészete a liturgiában talált igazi termékeny talajra, az ünnepek jellegéhez, az egyes énekek karakteréhez kapcsolódóan teljességében ott bontakozhatott ki. Templomi szolgálatá hitvallása is volt egyben, melyhez politikai kurzusoktól függetlenül ragaszkodott. Nemcsak szolgálati helyét, a pesti ferences templomot szerette — melynek egykor Liszt Ferenc is gyakori látogatója volt, s ezért a nagy zeneszerző műveinek megszólaltatásával annak emlékét igyekezett ápolni— hanem vonzódott a ferences szellemiséghez is. Mihelyt tehetette, 1991-ben a ferences harmadrendbe kérte felvételét.

Tevékenységeért több világi kitüntetésben részesült (1958 – Liszt-díj III. fokozat, 1974 – Munka Érdemrend ezüst fokozat, 1981 – érdemes művész, 1984 – Munka Érdemrend arany fokozat, 1992 – Liszt-díj, 1994 – Kossuth-díj), 1989-ben pedig II. János Pál pápától megkapta a „Nagy Szent Gergely Rend civil osztályának lovagja” címet. Művészetét a határokon túl is elismerték, számos európai országban és Kanadában hangversenyezett, rangos nemzetközi versenyek zsűrijeinek volt gyakori tagja.

Földi maradványai —végakaratainak megfelelően— a pesti ferences templom kriptájában nyugszanak.

Enyedi Pál

Máté János (1934–1998)

Máté János 1934. június 6-án Tápon, kántortanítók gyermekeként született; 1942 októberétől Rákospalota lakosa; 1948-ben a szolgálattól eltiltott édesapja helyett megkezdte kántori szolgálatát; 1949-ben felvételt nyer a budapesti Zeneművészeti Szakiskola zongoraszakára, Sándor Renée osztályába; 1951-ben orgonálni kezd Hammerschlag Jánosnál, zeneszerzést tanul Sugár Rezsőnél; 1952-ben a Lónyay utcai Református Gimnáziumban érettségizik; tanulmányait a Zeneművészeti Szakiskola Szaktanárképző szakán folytatja; 1955-ben zongora-, szolfézs- valamint általános iskolai énektanári oklevelet szerez. Tovább tanul a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár és karvezető valamint orgonaművész-tanári szakán. Tanárai: Ádám Jenő, Bárdos Lajos, Gárdonyi Zoltán, Járdányi Pál, Kókai Rezső, Kósa György, Szőnyi Erzsébet, Vásárhelyi Zoltán, Pécsi Sebestyén; 1959-ben énektanári és karvezetői, 1960-ban orgonaművészi diplomát szerez.

1964-ben házasságot köt Lőrincz Juliannával; három gyermekük születik; 1968. júliusától a Kálvin téri ref. templom orgonista kántor-karnagya; 1959-től 1971-ig az újpesti Langlet Waldemár utcai általános iskolában tanít éneket és matematikát; 1971-től 1979-ig a Marcibányi téri Kodály Zoltán ének-zeneiskolában zongoratanár; 1979-től a Budapesti Református Teológiai Akadémia (jelenleg: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara) énektanára lesz, megalapítja a Ráday Kórust; 1980-ben kinevezik a hymnológiai tanszék vezetőjévé; 1993-ben eddigi munkái mellett éneket tanít az újra megnyílt Lónyay utcai Budapesti Református Gimnáziumban;

Máté János a Református Zsinat énekügyi előadója, a Doctorok Collegiuma Hymnológiai szakcsoportjának elnöke, a Dunamelléki Református Egyházkerület orgonaszakértője volt.

A Máté János nevéhez kapcsolódó magyarországi bemutatók:

orgona: Hindemith (orgonaversenyek), Carel Brons és Jos Kunst (aleatorikus orgonaművek), Ahrens, Andriessen, Bujtás József, Dobos Kálmán, Gárdonyi Zoltán (Húsvéti fantázia), Geszler György, Kovács Mátyás, Kozma Mátyás, Leclair, Sulyok Imre, Szőnyi Erzsébet (orgonaverseny) és Terényi Ede;

kórus: J. S. Bach (a Márk-passió rekonstrukciója), Gárdonyi Zoltán (Bethlen Gábor Emlékezete – 1979, Isten Csodálatos Útainak Dicsérete, Zsoltárkantáta, A Tékozló Fiú) Vass Lajos (Ráday Kantáta).

Az általa vezetett kórusok:

25 esztendőn át az Egészségügyi Szakszervezet Énekkarának helyettes karnagya; a Rákospalotai Református Egyház kórusának vezetője, a Kálvin téri Református Egyház Kálvin Kórusának vezetője, a Budapesti Református teológiai Akadémia Ráday Kórusának alapítója.

Kántorképzői munkája:

1958-61-ig Fóton, a Mandák-villában folyó képzésben orgonát és zeneelméletet tanít, 1958-tól vett részt a református kántorképzésben Debrecenben, az 1970-es évektől az évközi budapesti kántorképzés vezetője, 1990-től a budapesti nyári tanfolyamok elindítója, szervezője és vezetője.

Hangfelvételek (részleges lista)

„Mily szerelmetesek a te hajlékaid” – hanglemez (orgona-énekkar), 1991; „Orgonaszó – Veregyház” – kazetta, 1995; a Ráday Kórus műsoros kazettái; néhány orgonakoncert valamint számos gyülekezeti ének és kórusmű felvétele a Magyar Rádió birtokában.

Írások, jegyzetek, cikkek, feldolgozások (részleges lista)

— Máté János—Sepsy Károly: Egyházi ének-zene (főisk. jegyz.);
 — Ökumenikus énekeskönyv. Budapest 1981 (társszerkesztő);
 — Egyetemes Magyar Református Énekeskönyv, Budapest 1996 (a szerkesztőbizottság vezetője);
 — számtalan egyéb cikk és korálfeldolgozás, melyek számbavétele a jövő feladata.

Összeállította: Hargita Péter